

ועסקנים שנתקיימה לפני הכינוס הגדול, בה נכח גם ר"א. כך שהוא זכה להיות בין אלה ששמעו על "הדף היומי" לראשונה מפי מייסדה, ואף הצטרף בהתלהבות לקהל לומדיה.

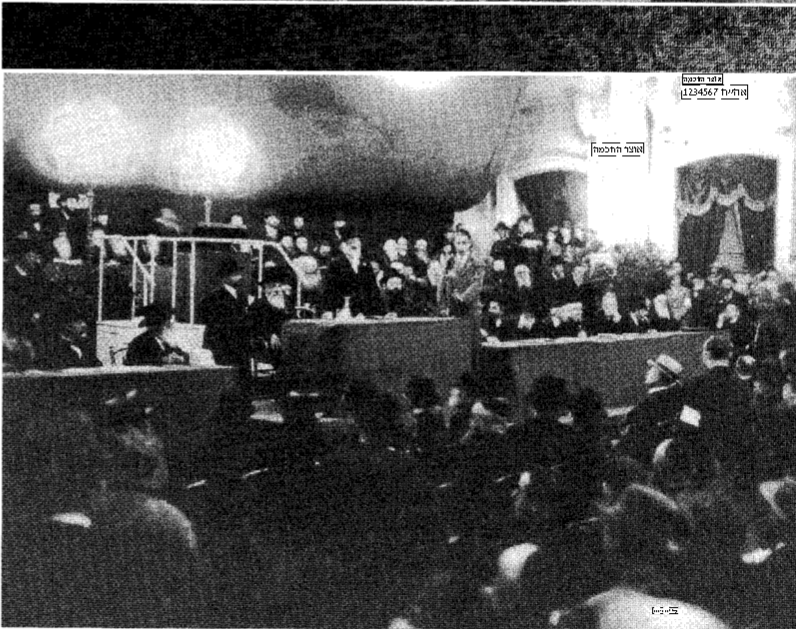
הגאון ר' חיים קריזוירט זצ"ל רבה של אנטוורפן הי' מספר (הובאו דבריו בספר מ"ם חיים ע' לח - ט) מה ששמע בשעתו, כי מהר"ם שפירא רצה בכל מאודו שהרעיון שהגה יתקבל אצל גדולי הדור. אלא שבהיותו צעיר - במידה מסוימת של צדק - חשש שלא תתקבל הצעתו. מה עשה? בטרם נפתחה הכנסיה הגדולה באופן רישמי נכנס אצל החפץ חיים וביקש ממנו שיהיה הוא, ממעמדו הרם, המציע בפני קהל הרבנים. החפץ חיים סרב ואמר לו: "לא, תציע בעצמך את רעיוןך לפני באי הכנסיה. אולם זאת אבקשך: להכנס לכינוס הגדול עשרים דקות מאוחר יותר". רבי מאיר לא הבין מהי כוונתו של החפץ חיים, אך אמון באמונת חכמים לא הררה וקיבל את דבריו. כשהופיע רבי מאיר שפירא בכניסה אל האולם, כבר היה מלא מפה לפה. החפץ חיים שראהו נכנס, נעמד לכבודו מלוא קומתו, וכמובן כל השאר קמו אחריו לכבודו, ובצורה זו התגדל שמו ובשעה שדיבר לפני הקהל - נשמעו דבריו בקשב, אודות לאותה עצה של החפץ חיים.

(תאור זה אושר ע"י הר"ר שרגא הרמן ז"ל שנכח באירוע בכנסי הגדולה. וכן מובא בקובץ תפארת רדומסק אדר תשס"ג ע' 40 ובקובץ אורייתא כרך כ' ע' רעג).

למען האמת, רבינו ידע והיתה לו הכרה ברורה שרעיון זה עתיד לכבוש את לבבות כל עם ישראל, אך באצילות נפשו בחר לכבד בו את חברי הועדה ולייחסו על שמם.

כיום כשה"דף היומי" הפך להיות נכס של כלל ישראל קשה להאמין, אבל העובדה היא, שהרעיון החדשני זה התקבל במסגרת הועדה בספקנות ובהיסוסים. כפי שניסחו זאת כמה מנכבדי הועדה:

"היתכן, אם יהודי רוצה ללמוד מסכת שבת, כיצד אפשר להכריח אותו שילמד

פרק א / רעיון הדף היומי

הגאון ר' חיים עוזר זצ"ל
ולצדו: הגאון ר' שיקופ והגאון ר' ד' ליכוביץ זצ"ל

הסתייגות זאת אכן התקבלה על דעת החברים, וההצעה ירדה מן הפרק, אך כפי שסופר ע"י הרה"ח ר' אהרן נח בלסברג שליט"א ששמע מאביו רבי בנימין וואלף ז"ל שהשתתף עוד בכנסיה הגדולה ההיא כנציג קהילת אנטוורפן, ושמע מרבינו זצ"ל בעצמו. כי הוא רצה בכל לבו ונפשו להעלות את ההצעה למרות ההתנגדות של כמה מגדולי התורה.

והגאון ר' חיים עוזר זצ"ל מוולנא הוא זה שעיצב את הפשרה, כי רבינו מהר"ם שפירא זצ"ל יעלה את ההצעה בבימת הכנסיה הגדולה בתור הצעה פרטית ואישית ולא בשם הועדה, מול פשרה זו לא יכלו גם המתנגדים לעמוד.

וראה בקו' מ"ם חיים (על הגר"ח קריזוויט זצ"ל ע' לט בהערה ד') המביא: בין המתנגדים להצעה הי' אחד מגדולי ראשי הישיבות. והוא תהה בקול רם: "פתאום כל 'עם הארץ' יגמור את הש"ס ויכונה 'ש"ס יוד'!? מהר"ם שפירא נבון ביותר, אך ישב שם הרב הגאון ר' מנחם זמבא זצ"ל והוא הוציא ממוכתו ואמר בחכמה: "יהודי שגומר את הש"ס כבר לא ייקרא עם הארץ!".

רבינו שרעיון קדוש זה לא הירפה ממנו, לא אמר נואש, וביקש את רשות הועדה להעלות לפחות את ההצעה הזו בשמו הפרטי.

"בבקשה" השיבו הרבנים המסתייגים, "אם כבודו רוצה להציע הצעה מוזרה זו בשמו הפרטי הוא רשאי".

סג קיימו וקבלו

ביום ג' ט' אלול תרפ"ג התכנסה מליאת הכנסיה הגדולה בראשות הג"ר יהודה לייב צירלזון זצ"ל, ורבינו התכבד להציג לפני הקהל את הצעות והחלטות "הועדה לעניני חינוך".

בקולו הרם והצלול הקריא רבינו ופירט אחת לאחת עשרים ושמונה הצעות בענינים שונים בתחומי החנוך

נתקבלו החלטות אלה: למוד התורה וחזק הדת

- (א) כל צעיר שאינו מעוסק כל היום מחויב ללמוד לכהס"ח שתי שעות ביום.
- (ב) הצעיר שמעוסק כל היום מחויב להשתתף בשעורי-ערב המיוסדים או שצריך להתיסד אצל אגודות הצעירים.
- (ג) אצל כל צעירי אגודת ישראל תערכנה עד כמה שאפשר הרצאות על נושא של מוסר-היהדות.
- (ד) אצל כל קבוצת צעירים תוסד ועידה מיוחדת ללמוד התורה וחזק הדת.
- (ה) משרד הצעירים המרכזי יאסוף מעת לעת חומר סטטמנטי מכל אגודות הצעיר בנוגע להמצב של למוד התורה וחזק הדת.
- (ו) הועידה מטילה חובה על כל צעיר לקבל על עצמו ללמוד הדף היומי כ אשר הוצע על הכנסיה הגדולה. ההתחלה תהי' ביום שיפוטס המשרד המרכזי היות כי להשם היהודי המקורי ישנו ערך גדול הן חנוכי והן דתי, מב הועידה את שאיפתה שכל צעירי האגודה בארצות המערב, יקראו א"ע וכיתוד בהתכרת היהודית-בשמותיהם היהודיים.
- (ז) הועידה מעירה ג"כ את מנהלי האגודה הכללית שלשוכת האגודה יקרא א"ע בכל עניני האגודה המפורסמים, בשמם היהודי.